

[Hanne Severinsen]

jo en lang historie; vi har diskuteret ofte her i folketinget, en vigtig historie, spørgsmålet om uddannelse, spørgsmålet om holdningsændring, spørgsmålet om et mere fleksibelt arbejdsmarked, hvor der er plads til kvinderne, men det er en anden diskussion.

Dette er først og fremmest en redaktionel ændring, som sikrer, at alle er med på, at vi går ind for ligeløn, og at vores lovgivning også siger det.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Da den radikale ordfører, fru Lone Dybkjær, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne gøre et par bemærkninger om forslaget.

Såfremt det hjælper på sagens kerne, nemlig problemet med reel ligeløn, går vi naturligvis blankt ind for det, men oprigtig talt tror vi ikke, at den danske situation er ringere på det område end udlandets. Det betyder absolut ikke, at vi mener, vi er nået langt nok. Vi er derfor enige med fru Jytte Andersen i, at problemet langt snarere ligger i vurderingen af jobbene, og at det er dér, man burde tage fat.

Vi anbefaler som nævnt forslaget.

Bente Juncker (CD):

Jeg skal på centrum-demokraternes vegne ganske kort give mit partis tilslutning til forslaget. Ændringerne af ligelønsloven bringer den i overensstemmelse med EFs ligelønsdirektiv, og efter forelæggelse for arbejdsmarkedets parter og ligestillingsrådet har disse erklæret sig enige i ændringerne. Centrumdemokraterne har ingen yderligere kommentarer.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Mæglingsforslaget i marts 1973 sikrede formelt – der skal virkelig en stor, tyk streg under »formelt« – lige løn for kvinder og mænd, og ligelønsloven fra 1976 befæstede yderligere denne ret og udvidede den til også at omfatte det ikke-overenskomstdækkede arbejdsmarked.

Som flere ordførere har været inde på, er der i realiteternes verden den dag i dag stadig væk forskel på lønnen på det private arbejdsmarked. Ikke-faglærte kvinders løn udgjorde ifølge en statistik i andet kvartal 1984 91 pct. af ufaglærte mænds. Der ses endda

en svagt nedadgående tendens; idet man i første kvartal 1984 var oppe på 91,2 pct. De 91 pct., vi snakker om, er for øvrigt fuldkommen det samme tal, som da ligelønsloven blev vedtaget i 1976, så på den måde kan ligelønsloven ikke siges at have hjulpet.

På kontorområdet var medianlønnen for kvindelige kontorassistenter 11.094 kr. i hovedstadsområdet, og medianlønnen var for mænd 12.052 kr. pr. 1. september 1984. Det vil sige, at mændene tjente 1.000 kr. mere om måneden, end kvinderne gjorde. Så heller ikke på dette felt har ligelønsloven været en speciel hjælp.

Vi mener ikke, at loven har været til skade. Vi synes, at den i bedste fald kan bruges til at fremhæve, at man mener, at ligeløn skal man have, og bruges til at presse på for, at vi får det. Derfor er vi selvfølgelig enige i, at loven skal laves om, så det hedder »lige lønvilkår for samme arbejde eller arbejde, der tillægges samme værdi«.

Vi mener, at loven burde blive brugt langt mere, end den gøre. I ligestillingsrådets beretning for 1984 er der omtalt siger og skriver to klager. Det er altså ikke, fordi loven i det daglige bruges ret meget af nogen, og det må da egentlig være meningen med den.

Vi skal i øvrigt præcisere, at vi er 100 pct. uenige i, at et EF-direktiv skal diktere danskere noget som helst vedrørende løn og arbejdsforhold, men derfor er vi alligevel enige i, at man skal have lige løn for arbejde, der tillægges samme værdi. Det burde Danmark vel egentlig kunne have fundet ud af af sig selv uden at blive pålagt det af EF. Det er faktisk ret flovt.

Men hvad er kriteriet for, hvad der er arbejde af samme værdi? Det er ret interessant, og det vil blive interessant at finde ud af, hvordan man vil arbejde med det i den kommende tid.

Da jeg var i USA, talte jeg med en kvinde, der var faglig medarbejder for offentligt ansatte i New York. Hun nævnte som et eksempel på den måde, man arbejdede på i USA, at hun mente, at kvindelige folkeskolelærere og kvindelige sekretærer faktisk burde have det samme i løn som mandlige lastbilchauffører. Hun mente, at det måtte være arbejde af samme værdi, men der var utrolig stor forskel på aflønningen.

Det er svært, for det er i vores samfund jo et anliggende om udbud og efterspørgsel, og